

Nytt från Projekt Järnkraft, våren 2011

Järnboås monter på emigrantmässan i Utrecht, Nederländerna, helgen 12-13 februari var välbesökt. Vackra bilder och en spännande lekhörna var något av det som bidrog till att montern besöktes av många barnfamiljer. Många intresserade lämnade visitkort och sin meritförteckning och ett 80-tal skrev ner sina e-postadresser för att få mer information. Många har också besökt Järnboåsbygdens holländska hemsida www.jarnboas.com. Arbetet med att följa upp kontakterna och besvara frågor pågår och hittills har två familjer bestämt sig för att flytta till Järnboåsbygden.

Tack för alla tips om bostäder att hyra eller köp! Just nu saknar vi framförallt bostäder att hyra i bygden, så lämna gärna in tips via vårt tipsformulär på www.jarnboas.se alternativt förslagslådan vid Järnboås skola

Upplevelsepaket med Konungastollen

Den 10-13 mars deltog projekt Järnkraft på Vildmarksmässan i Älvsjö för att tillsammans med föreningen Konunga-Stollen i Bergslags-montern marknadsföra Järnboåsbygden och de paket som gemensamt tagits fram med övernattnings på Finnsjöstrand och dockteater alt. musik- och dansföreställningar i Klacka-Lerbergs gruvpark. Dessa upplevelsepaket och andra aktiviteter samt mat- och boendemöjligheter för besökare finns på Järnboåsbygdens hemsida under rubrik "Upplev".

Läs mer om vad som händer i Projekt Järnkraft på Järnboåsbygdens hemsida www.jarnboas.se

Kom ihåg att tipsa om aktiviteter, nyheter och annat av allmänt intresse! Enklast går du in på Järnboåsbygdens hemsida och fyller i formuläret som finns under rubriken "Tipsa oss". Här kan du även ställa en fråga eller komma med synpunkter eller förslag till Projekt Järnkraft.

Samlingsutställning 28/5-19/6

(måleri, keramik, textil) på Strandkullens Galleri och Bokcafé!
Vernissage 28 maj 13 -17. Öppetider torsdag-söndag 12-17.
Strandkullens Galleri o Bokcafé i Nyhyttan
Marianne F-Lindhagen
0587 60624, 0706277478

Teater Tant Blomma i Järnboås 7 maj

Tant Blomma ska ut och dansa med sin väninna Rut för att hitta en man. Men det sista dagbarnet, Babyn Guggen, har ännu inte hämtats av sin mamma. Var är mamman? Och varför kommer inte Rut?

Tant Blomma är en rafflande och hjärteknipande komedi om en ensam dagmamma och en brådmogen baby som väntar och längtar och går varandra på nerverna.

Som alltid är Kristina Lugns text fylld av humor, ironi och drastiska formuleringar. I rollerna som Tant Blomma och babyn Guggen ser vi Anders Hambræus och Niclas Ekholm, båda skådespelare i Länsteaterns fasta ensemble.

Järnboås gymnastiksal den 7 maj kl 18.00. Föreställningen tar en timme. Biljetter 150 kr och teatersmörgås för 50 kronor bokas hos Ann Blom, 0587-60625, eller blom.ann@hotmail.com

Järnboåsbygden AB u.b.

Den 10 april var det bolagsstämma och konstituerande möte för det nya bolaget «Järnboåsbygden AB». Bengt Evaldsson, styrelseordförande i interimsstyrelsen, öppnade mötet och hälsade alla närvarande aktietecknare välkomna.

Bolaget har fått en bred uppslutning i bygden. Antalet personer som tecknat aktier uppgår till 157 och totala antalet aktier till 630 stycken. Antalet aktier som var representerade på stämman uppgick till 157. Det innebär att 24,9 % av samtliga aktier var representerade. Bengt förtydligade att bolagets syfte är att verka för bygdens bästa. Bolagets pengar ska användas till utveckling. Han föreslog att aktiekapitalet skulle sättas till 63 000 kronor, medan det totala riskkapitalet uppgår till 315 000 (500 kronor x 630 aktieägare) kronor.

Jan Forslund gav en bakgrundsbeskrivning av hur långt interimsstyrelsen kommit med den nya servicepunkten och välkomnade också uppslag och idéer som kan bli framtida uppdrag för den nya styrelsen.

Interimsstyrelsen presenterade sig och ställde sig till förfogande, om stämman så önskade, för den nya styrelsen. Den måste ha uppskattat det arbete som utförts så långt, för samtliga blev valda. Bengt Evaldsson utsågs till ny ordförande. Efter stämman samlade man sig till ett konstituerande möte varvid Jan Forslund fick fortsatt förtroende som VD. Som ledamöter i styrelsen valdes Bengt Evaldsson, Christina Unge, Gunne Larsson, Hans Karlsson och Björn Torstensson. Therese Blidgren valdes som suppleant.

Hans Hultberg representerande SPF, tackade interimsstyrelsen för det arbete som den lagt ner.

Nyheter om Järnboåsbygden AB kommer att publiceras på Järnboåsbygden hemsida. Järnboåsbygden AB har även fått en egen sida där under rubriken "Om Järnboåsbygden".

Byggnadshistoria och byggnadsvård - kurs på Finnsjöstrand

I århundraden har järnet gett kraft till bygden runt Järnboås. Det välstånd som järnet gav visades stolt upp i de storslagna bergsmansgårdarna. Idag är gårdarna uttryck för en byggnadstradition som är värd att vårdas. Vad kännetecknar dessa gårdar och hur är de byggda?

Både sommartorp och fastboende är välkomna att få ökad kunskap om byggnaderna i vår omgivning och hur vi praktiskt vårdar våra hus.

Föreläsare om byggnadshistorien är Mia Geijer från Länsstyrelsen.

Ing-Marie Nilsson - Tarkanen föreläser om "Byggnadsvård med fönster som exempel" och Kenneth Röjrdal visar fönsterrenovering i praktiken.

Tid och lokal: Söndagen den 8 maj kl 9.00 - 16.00 på Finnsjöstrands bygdegård.

Kursavgift: 150 kr Lunch, f.m. och e.m.kaffe 50:-

Anmälan till Anita Maria Karlsson, 0587-60136

Se även www.jarnboas.se

Valborg firas på Finnsjöstrand

20.30 sjunger kören men kaffeserveringen är öppen från 19.30.

Ingen dator?

Om du inte har teknik eller kunnande för att ta del av informationen på Järnboås hemsida så meddela Anita Maria Karlsson eller info@jarnboas.se så ordnar vi så att du får informationen med snigelpost så långt som vi kan finansiera detta. Tipsa gärna om information till hemsidan och Järnboåsbladet.

Midsommarstången kläs av Tolvsbörd/Vassland

En gammal tradition är att byarna i Järnboås turas om att klä midsommarstången. 2011 är det folket i Tolvsbörd och Vassland som står i tur. Samling torsdag kväll på Finnsjöstrand. Anna-Carin Andersson (tel 076-1998350) och Monica Andersson (tel.60009) är kontaktpersoner för arrangemanget.

Serveringen öppnar 13.00 och Gyttröps folkdanslag börjar 13.30

IF Järnboås - Hemmamatcher

7/5 11.00 IFK Lindesberg 2

23/5 18.30 Eker 2

6/6 Nationaldag 15.00 FK Lindesberg

17/6 18.30 Guldsmedshyttan BK

28/6 19.00 Nyckelby

11/8 18.30 Kopparberg

25/8 18.30 Axberg 2

11/9 16.00 Nora 2

25/9 12.00 Hällefors

Konsum i Klacka Lerberg 100 år

Den 30 augusti 1911 bildades Klacka-Lerbergs kooperativa handelsförening. I föreningen antecknade sig 29 medlemmar med 30 andelar., á 10 kr. Grundplåten blev 300 kr, Man utsåg agitatorer på varje arbetplats.

Den 15 juni 1912 öppnades en butik i Kåfalla men flyttades senare till dåvarande Folkets hus. Styrelsens ordförande lämnade ut varorna, och fick hjälp av dottern Signe som fick 10 kr pr månad i lön. Man bytte föreståndare ofta och välkänd sådan var Agar Andersson som sedan gick över till att bli bilägare och busschaufför. Han hann höja omsättningen från 1000 till 2000 kr i månaden.

Ett stort problem var kampen mot krediten. 1921 hade man lyckats ganska bra med detta. Man hade fått ner fordringarna från 5.700 till 1.700 kr. 1929 sammanslogs föreningen med Nora Konsumtionsförening.

Arkivet och bussrundtur

Arkivet är öppet söndagen den 22 maj kl 11 - 14 och onsdagar i juli 15 - 18 med undantag för den onsdag när det är bussrundtur. I juni är arkivet stängt.

Bussrundtur blir det preliminärt onsdagen den 13 juli om tillräckligt många anmäler sig. Anmälan senast 30/6 till Ingegerd Jernberg, tel 0587-60292 och Arne Henriksson, 0587- 603 78.

Under Larmäss är arkivet öppet hela tiden.

Sällsynta jordartsmetaller i Klacka

Det talas mycket om sällsynta jordartsmetaller i våra dagar. Vad är det för metaller och vad används de till?

Många av de produkter vi använder till vardags är beroende av komponenter innehållande sällsynta jordartsmetaller; mobiltelefoner, datorer, plasma-TV. Det gör tillgången till sällsynta jordartsmetaller viktig. I dag svarar Kina för mer än 90 % av världproduktionen. Men det finns sällsynta jordartsmetaller i Bergslagen!

Små nickel-kadmiumbatterier kom att användas under 1980-talet i samband med den explosionsartade utvecklingen av batteridrivna instrument som videokameror, rakapparater, bärbara datorer och mobiltelefoner. Kadmium är ett så stort miljöproblem att kravet på en ny batterityp växt sig starkt. Lantan och andra sällsynta jordartsmetaller har kommit att spela en viktig roll i batteriutvecklingen. Dess kapacitet för lagring av elenergi översteg NiCd-batteriets med 30-50 %. Den nya miljövänliga batteritypen har ersatt nickel-kadmiumbatteriet.

Lantan lagrar väte som motorbränsle

I takt med att hållbar och koldioxidsnål utveckling blir allt viktigare så har efterfrågan på ren energi och hybrid/elbilar stigit under de senaste åren. Ett viktigt alternativ är vätedrivna bilar. Avgaserna består då av vatten En legering av lantan och nickel används för att lagra väte i vätedrivna bilar. I en med väte mättad legering är faktiskt vätehalten, räknad som antalet atomer per volymenhet, högre än i flytande väte. Dessutom är den väsentligt säkrare att hantera.

Neodym i den starkaste magneten

Metallen neodym u förening med järn och bor har blivit den allra starkaste permanentmagneten. Nd-Fe-B-magneterna har fått en mångsidig användning. Var och en av oss använder dem i kameraslutare, i faxmaskiner, i motorer för hårddiskar och CD. De ingår också i reläer i automatiserade produktionsanläggningar och i vindkraftverk.

Cerium i avgaskatalysatorn

Katalytisk avgasrening för bilar utgör också en snabbt växande marknad för sällsynta jordartsmetaller. För rening av bilavgaser används katalysatorer av platina-palladium-rodium. Som bärare för katalysatorskiktet används huvudsakligen en aluminiumkeramik. Samsintring av bärarkeramiken med 3,5 % ceriumoxid, CeO₂, minskar koloxidutsläppen och ger en driftsstabilisering vid höga temperaturer.

Per Enghag, bl a docent i materialkemi, f d rektor på Bergskolan i Filipstad

Bygdegårdsföreningens styrelse

Bygdegårdsföreningens styrelse har konstituerat sig och består nu av:

Anna-Carin Andersson, ordförande

Lars Gille, vice ordförande

Ann Blom, sekreterare

Tore Karlsson, kassör

Ledamöter är: Anders Öster, Ewa Wikström

Suppleanter är: Brita Nilander, Annika Eldsfors

Annelie Törnqvist

Redaktion: Anita Maria Karlsson, Rosenlund, Finnsyttan 122, 713 94 Nora
Tel 0587-60136, mariakamel@telia.com. Manusstopp för nr 2011-2 är 15 augusti 2011
Detta nummer betalas av SPF Järnboås